PIP LCE Eerbeek

Compensatieplan achter de Kollergang - Eerbeek

Provincie Gelderland

28 november 2022

Project
PIP LCE Eerbeek
Opdrachtgever
Provincie Gelderland

Document
Compensatieplan achter de Kollergang - Eerbeek
Status
Concept 03
Datum
28 november 2022
Referentie
122329/22-017/092

Projectcode
122329
Projectleider
Drs.ing. A. van de Werfhorst
Projectdirecteur
Drs. M.J. Schilt

Auteur(s)
J. Poot BSc
Gecontroleerd door
Ir. W.B. Roosen
Goedgekeurd door
Drs.ing. A. van der Werfhorst

Paraaf

Adres
Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V.

Leeuwenbrug 8
Postbus 233
7400 AE Deventer
+31 (0)570 69 79 11
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.
© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 5

1.1 Aanleiding 5

1.2 Doel 5

1.3 Leeswijzer 5

2 PLANGEBIED EN VOORGENOMEN ACTIVITEIT 6

2.1 Plangebied 6

3 BELEIDSKADER 8

3.1 Wet natuurbescherming 8

3.2 Natuurnetwerk Nederland 8

3.3 Oude bosgroeiplaatsen & oude bosbodem 10

4 KERNKWALITEITEN 11

4.1 Natuurtypen (GNN) 11

4.2 Gebiedsspecifieke kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen 12

5 COMPENSATIE PLANGEBIED 14

5.1 Compensatie 14

5.2 Compensatielocaties 16

6 MITIGATIE 19

6.1 Plangebied ‘Achter de Kollergang’ 19

7 EFFECTBEOORDELING COMPENSATIELOCATIES 21

7.1 Compensatielocatie 1 21

7.1.1 Natuurwaarden 21

7.1.2 Effecten en conclusies 21

7.2 Compensatielocatie 2 22

7.2.1 Natuurwaarden 22

7.2.2 Effecten en conclusies 22

7.3 Compensatielocatie 3 23
7.3.1 Natuurwaarden 23
7.3.2 Effecten en conclusies 23

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIE 24

8.1 Compensatie 24
8.2 Mitigatie 25

9 REFERENTIES 26

Laatste pagina 26

Bijlage(n)		Aantal pagina's
I	Wettelijke kader houtopstanden	3
II	Wettelijke kader GNN en GO	2
III	Natuurbeheertypen	1

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

Provincie Gelderland heeft het voornemen om een logistiek centrum voor de papier- en kartonindustrie in Eerbeek te realiseren. Dit centrum wordt geplaatst op het terrein 'Achter de Kollergang' te Eerbeek. Het terrein bestaat in de huidige situatie grotendeels uit een gemengd bos dat in het kader van het voornemen gedeeltelijk wordt gekapt en bouwrijp gemaakt.

De locatie bevindt zich gedeeltelijk binnen de contouren van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en gaan er houtopstanden verloren die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Dit betekent dat, volgens het beleid van provincie Gelderland, voor het vernietigen van natuurwaarden binnen dit gebied compensatie noodzakelijk is van natuur van tenminste vergelijkbare waarden en omvang. Om deze reden is onderliggend compensatieplan opgesteld.

1.2 Doel

In dit compensatieplan wordt toegelicht wat de geplande werkzaamheden inhouden en wat de huidige natuurwaarden van het plangebied zijn. Vervolgens wordt bepaald welke natuurwaarden gecompenseerd moeten worden op de aangewezen compensatielocaties. Tenslotte wordt er onderzocht welke effecten de geplande werkzaamheden mogelijk hebben op soorten binnen het plangebied en de compensatielocaties en welke mitigerende of compenserende maatregels hiervoor nodig zijn.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk twee beschrijft het plangebied en de voorgenomen activiteiten. In hoofdstuk drie wordt ingegaan op het beleidskader met betrekking tot de Wet natuurbescherming en het Natuurnetwerk Nederland. Hoofdstuk vier behandeld de kernkwaliteiten van het plangebied. In hoofdstuk vijf komen compenserende maatregelen die genomen moeten worden en de compensatielocaties aan bod. In hoofdstuk zes worden mitigerende maatregelen beschreven voor de werkzaamheden in het plangebied. In hoofdstuk zeven is de effectbeoordeling van de compensatielocaties beschreven. Hoofdstuk acht geeft de conclusies overzichtelijk weer en in hoofdstuk negen is een overzicht gegeven van de geraadpleegde literatuur.

2

PLANGEBIED EN VOORGENOMEN ACTIVITEIT

2.1 Plangebied

Kollergang te Eerbeek

Het plangebied betreft het terrein 'Achter de Kollergang', een deel van het bedrijventerrein Kollergang en een deel van het bosperceel dat ligt achter het bedrijventerrein te Eerbeek, gemeente Brummen (afbeelding 2.1). Het plangebied heeft een totale oppervlakte van 5,29 ha. Het plangebied betreft een bosperceel dat onderdeel is van de Markvoortbossen. Dit bosgebied valt gedeeltelijk onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Ten westen en zuiden grenst het plangebied aan meer bosgebied. Ten noorden ligt een zonnepark op een afgedekte vuilstort en ligt een camping en ten oosten ligt het bedrijventerrein de Kollergang.

Afbeelding 2.1 Plangebied

Het bos binnen het plangebied betreft een (voormalige) heidebeplanting met voornamelijk grove den en enkele loofboomsoorten. De bodem bestaat uit grof matig fijn tot matig grof (plaatselijk zwak lemig) zand.

Het betreft een oude bosbodem van tenminste 100 jaar. Binnen het plangebied vormt het bos een uitloper van het bosgebied op de Veluwe. Het ligt op een daluitspoelingswaaier op de oostelijke flank van de stuwwal [lit. 1].

Geplande werkzaamheden

Voor het realiseren van het logistiek centrum wordt binnen het plangebied alle bebossing gekapt en de grond bouwrijp gemaakt. Hierbij wordt gebruik gemaakt van zaagmachines, vrachtwagens en graafmachines. Vervolgens wordt er nieuwbouw gerealiseerd. Hierbij wordt er gebruik gemaakt van vrachtwagens, kranen en mogelijk een hei-installatie. Tijdens de geplande ingreep wordt er geen bebouwing gesloopt.

In de nieuwe situatie is er binnen het plangebied geen natuurwaarde of geschikt leefgebied voor soorten aanwezig aangezien het plangebied geheel wordt bebouwd en/of verhard.

Ter plaatse van de aangewezen compensatielocaties vindt herbeplanting plaats. Als gevolg van de beperkte omvang van de compensatielocaties wordt vermoedelijk handmatig geplant, waarbij wel gebruik wordt gemaakt van tractoren en mogelijk gemotoriseerde grondboren tijdens het planten.

3

BELEIDSKADER

Het plangebied is valt onder regelgeving van de Wet natuurbescherming (Wnb) en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Dit wordt hieronder besproken.

3.1 Wet natuurbescherming

Het plangebied ligt buiten de grens van de 'bebouwde kom' [lit. 1]. Houtopstanden buiten de bebouwde kom zijn beschermd onder de Wet Natuurbescherming (Wnb art. 4). Dit betekent dat houtopstanden van tenminste 10 are of 21 bomen in principe niet gekapt mogen worden zonder een melding aan Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie (Wnb art. 4.2). Het beschermingsregime voor houtopstanden van de Wnb kent een aantal uitzonderingen (Wnb art. 4.1) (bijlage I). Voor de bebossing binnen het plangebied zijn deze uitzonderingen niet van toepassing. Gezien de omvang van het te kappen bos binnen het plangebied groter is dan 10 are en niet valt onder de uitzonderingen, geldt er voor de kapwerkzaamheden een meldingsplicht en herplantingsplicht.

Meldingsplicht
Het is noodzakelijk om minimaal één maand voorafgaand aan de kapwerkzaamheden bij de provincie Gelderland een melding in te dienen. Dit is mogelijk op de website van de provincie door het digitaal invullen van het formulier 'Wet natuurbescherming melding van kappen houtopstanden'.

Herbeplantingsplicht
Voor de kap van de bomen binnen het plangebied is compensatie door middel van herbeplanting noodzakelijk. Deze herbeplanting dient te gebeuren op dezelfde locatie of, door middel van een ontheffing van de provincie, op een andere locatie en moet van vergelijkbare of hogere waarde en omvang zijn als wat er verwijderd wordt. Herbeplanting moet binnen 3 jaar na het kappen van de bomen plaatsvinden.

Ontheffing is niet mogelijk als de te kappen houtopstand een belangrijke ecologische of landschappelijke functie hebben, bijdraagt aan de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden of als het een oude bosgroeiplaats betreft [lit. 2].

3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een landelijk netwerk van grote en kleine beschermde natuurgebieden en verbindingszones waarin de natuur prioriteit heeft en wordt beschermd. Door natuur te verbinden blijft diversiteit behouden en verkleint de kans op uitsterven van soorten. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) wordt het rijksbeleid ten aanzien van het NNN kort uiteengezet [lit. 3].

De juridische borging van het NNN vindt deels plaats via het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Hierin worden regels gegeven met betrekking tot de begrenzing, het beschermingsregime en de wezenlijke kenmerken en waarden van een NNN-gebied. De invulling van de regels uit het Barro is echter gedecentraliseerd en ligt in de handen van de verschillende provincies.

Ontwikkelingen die de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN aantasten, kunnen alleen doorgang vinden wanneer sprake is van een groot openbaar belang, als er geen reële alternatieven zijn en wanneer negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en gecompenseerd. Dit is het zogeheten 'nee, tenzij principe'.

Het provinciaal beleid met betrekking tot het NNN binnen Gelderland is in de Omgevingsvisie Gelderland [lit. 2] opgenomen. Hierin is het NNN binnen Gelderland opnieuw gedefinieerd als het Gelders Natuurnetwerk (GNN). De gebieden die nog niet als natuur zijn ingericht in de voormalige Ecologische Hoofdstructuur vallen binnen Gelderland onder de Groene Ontwikkelingszone (GO). De 'wezenlijke kenmerken en waarden' zijn vertaald in 'kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen'. De juridische uitwerking van het beleid in het kader van het GNN/GO is opgenomen in de Omgevingsverordening [lit. 2].

Het GNN bestaat uit de voormalige gronden binnen de Ecologische Hoofdstructuur en zoekgebieden voor nog te realiseren natuur. In het GNN is uitsluitend sprake van een natuurbestemming. De GO bestaat daarentegen uit terreinen met een andere bestemming dan bos of natuur die ruimtelijk vervlochten zijn met het GNN. Het gaat vooral om landbouwgrond, maar ook om terreinen voor verblijfs- en dagrecreatie, infrastructuur, woningen en bedrijven. De Ecologische verbindingszones maken deel uit van de GO. Door de samenhang met de aangrenzende natuur van het GNN herbergt de GO ook kenmerkende natuurwaarden. Een gedetailleerde beschrijving van het wettelijk kader van het GNN en GO is te vinden in bijlage II.

Compensatie toeslag GNN en GO-gebieden

In de Omgevingsverordening Gelderland (februari 2022) wordt aangegeven dat ontwikkelingen of activiteiten in GNN en GO-gebieden getoetst moeten worden aan effecten op de kernkwaliteiten, oppervlakte en samenhang van het GNN. De kernkwaliteiten zijn kenmerken en waarden (zowel ecologisch als landschappelijk) toegekend aan een gebied door de provincie. Bij het onderzoek worden in ieder geval betrokken de in het gebied aanwezige actuele en potentiële natuurwaarden; bij of krachtens de Wet natuurbescherming aangewezen beschermde soorten en soorten van nationale Rode lijsten; en de ecologische samenhang. Voor zover de nieuwe activiteit of ontwikkeling daar effect op kan hebben, worden bij het onderzoek betrokken de in het gebied aanwezige kwaliteit van lucht, water en bodem; mate van stilte, rust en duisternis; en landschappelijke, cultuurhistorische, geomorfologische en bodemkundige waarden, alsmede het reliëf (art. 2.45). Beoordeling van de relevante waarden staat beschreven in deelrapportage 'Logistiek Centrum Eerbeek Achtergrondrapport bijlage V - Effectstudie Natuur' (Witteveen+Bos, 26 september 2022).

Voor zover een bestemmingsplan van toepassing is op het GNN wordt een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toegelaten als die geen nadelige gevolgen kan hebben voor de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang als bedoeld in de bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone van de Omgevingsverordening Gelderland. Er is geen sprake van nadelige gevolgen voor de oppervlakte als die in overeenstemming met paragraaf 2.6.2 worden gecompenseerd buiten het GNN; of in het GNN op gronden die op de ambitiekaart bij het Natuurbeheerplan zijn aangeduid met code N00.01 (art. 2.39). Tevens kan een bestemmingsplan een nieuwe activiteit of ontwikkeling toelaten als sprake is van een groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, en de nadelige gevolgen voor de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang zoveel mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd in overeenstemming met paragraaf 2.6.2 (art. 2.40) [lit. 2.].

Voor GNN-gebied dat verloren gaat bij een nieuwe ontwikkeling is natuurcompensatie dus noodzakelijk. De initiatiefnemer onderbouwt de wijze waarop fysieke natuurcompensatie plaatsvindt in een compensatieplan. Het compensatieplan geeft in ieder geval inzicht in:

1. hoe verzekerd is dat de fysieke natuurcompensatie wordt uitgevoerd;
2. hoe monitoring van en rapportage over de uitvoering van de fysieke natuurcompensatie plaatsvinden;
3. hoe de natuur wordt ingericht en beheerd gedurende de ontwikkeltijd;
4. de locatie waar de nadelige gevolgen voor de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang van het Gelders natuurnetwerk plaatsvinden; en
5. de locatie waar gecompenseerd wordt (art. 2.48).

De omvang van compensatie is afhankelijk van de omvang van aantasting en de ontwikkeltijd van de natuurwaarden (volgens bijlage Ontwikkeltijd natuurbeheertypen van de Omgevingsverordening). De omvang van de fysieke natuurcompensatie is gelijk aan de oppervlakte van het aangetaste areaal, vermeerderd met de volgende toeslag:

- geen toeslag bij natuur met een ontwikkeltijd van 5 jaar of minder;
- 1/3^{e} deel van de oppervlakte bij natuur met een ontwikkeltijd tussen 5 en 25 jaar;
- 2/3^{e} deel van de oppervlakte bij natuur met een ontwikkeltijd tussen 25 en 100 jaar; of
- een door Gedeputeerde Staten te bepalen oppervlakte bij natuur met een ontwikkeltijd van meer dan 100 jaar.

Het plangebied valt binnen de contouren van GNN deelgebied '129 Eerbeek en Laag Soeren'. De kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van dit gebied worden nader behandeld in hoofdstuk 4. De aspecten zoals beschreven in artikels 2.45 en 2.48 komen in de volgende hoofdstukken aan bod.

3.3 Oude bosgroeiplaatsen & oude bosbodem

In de Omgevingsverordening van provincie Gelderland (februari 2022), worden oude bosgroeiplaatsen beschermd. Oude bosgroeiplaatsen betreffen gronden waar volgens topografische kaarten vóór 1850 al bos voorkwam en waar nu nog steeds bos voorkomt.

Artikel 3.91, tweede lid, sub h, van de Omgevingsverordening bepaalt dat gedeputeerd staten geen ontheffing mogen verlenen voor de herplanting op andere grond als de gevelde of teniet gegane houtopstand een oude bosgroeiplaats betreft.

Aan de hand van de topografische en militaire kaart van het Koninkrijk der Nederlanden, uit de periode 1838-1859, is door de Gedeputeerde Staten bepaald dat de Kollergang Zuid-West (inclusief het plangebied) geen oude bosgroeiplaats betreft. Deze locatie betreft 'slechts' een oude bosbodem van minimaal 100 jaar oud, wat betekent dat de grond in de laatste 150 jaar niet permanent bos bevatte met ongeroerde grond en daarom minder geschikt is voor soorten die langdurig onverstoorde grond nodig hebben om zich te ontwikkelen binnen een bosmilieu. Oude bosbodems zijn niet beschermd volgens de Omgevingsverordening [lit. 2].

4

KERNKWALITEITEN

Het plangebied valt binnen deelgebied '129 Eerbeek en Laag Soeren' en beslaat gedeeltelijk natuur dat onderdeel uitmaakt van het GNN (afbeelding 4.1) [lit. 4]. In totaal beslaat 3,32 ha van het plangebied natuur dat onderdeel uitmaakt van het GNN. Deelgebied '129 Eerbeek en Laag Soeren' is door de provincie aangeduid als 'natte landnatuur' en 'waardevol open gebied of verkaveling' [lit. 4].

Afbeelding 4.1 Plangebied met Gelders Natuurnetwerk [lit. 4]

4.1 Natuurtypen (GNN)

Kernkwaliteiten zijn voor GNN-gebieden ruimtelijk weergegeven door middel van natuurtypen en ambitienatuurtypen in het Natuurbeheerplan, waarvan de meest recente versie nu 2022 is en 2023 in ontwerp. In afbeelding 4.2 zijn de natuurtypen ter plaatse van het plangebied zichtbaar. Ter plaatse van het plangebied is het natuurtypen 'N16.03 Droog bos met productie' aanwezig. Er zijn geen ambitienatuurtypen binnen of nabij het plangebied aanwezig.

Afbeelding 4.2 Natuurbeheertypen nabij het plangebied

Beschrijving te kappen natuur binnen plangebied
Het bos binnen het plangebied betreft een (voormalige) heidebeplanting met grove den. De boomlaag bestaat voor circa 90 % uit grove den en circa 10 % uit loofhoutsoorten als zomereik, ruwe berk, Amerikaans eik en beuk. De ondergroei bestaat voor circa 75 % uit blauwe bosbes met her en der groeiplaatsen van pijpenstrootje, zwarte braam, bochtige smele en plaatselijk laagblijvende klimop [lit. 1].

4.2 Gebiedsspecifieke kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen

Voor 184 deelgebieden binnen Gelderland zijn gebiedsspecifieke kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen geformuleerd. Deze zijn opgenomen in de Atlas Kernkwaliteiten Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone en in bijlage 5 van de Omgevingsverordening [lit. 2]. Het plangebied heeft betrekking op deelgebied '129 Eerbeek en Laag Soeren'. De kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van deelgebied '129 Eerbeek en Laag Soeren' staan hieronder beschreven.

129 - Eerbeek en Laag Soeren

Kernkwaliteiten:
- de overgang van de droge Veluwe naar de natte flanken en naar de IJssel(vallei) waarbinnen uitwisseling van planten en dieren mogelijk is, waarbinnen de natuur zich op de gehele gradiënt ontwikkelt, in het bijzonder in de Soerense Poort;
- onderdeel van Nationaal Landschap Veluwe;
- het vanuit ecologisch opzicht samenhangend geheel van landgoederen en beken waarin soorten als de das, amfibieën en vleermuizen voorkomen;
- ecologische verbindingszone Eerbeek - IJssel;
- stukje van Natura 2000-gebied Landgoederen Brummen;

- leefgebied steenuil;
- leefgebied kamsalamander;
- sprengenbeken van Eerbeek en Laag Soeren, de laatste met een kwelrijk beekdal dat doorloopt tot in de IJssel;
- cultuurhistorische waarden van o.m. nederzettingen, oude ontginningen (enken) en boerderijen;
- abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir;
- aardkundige waarden: Stuwwal van de Oostelijke Veluwe en Trechterdal-systeem van de Eerbeekse Beek.

Ontwikkelingsdoelen GNN:
- ontwikkeling ecologische verbinding Eerbeek - IJssel en Soerense Poort: singelsgraslanden, poelen, plas-drasbermen en moeraszones, in het bijzonder langs de beken;
- vermindering barrièrewerking N786 en Apeldoornsch Kanaal;
- ontwikkeling bronnen en beken;
- ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden;
- ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën;
- ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen;
- ontwikkeling van het kleinschalig landschap langs de voet van de Veluwe; houtsingels, beken en (schrale) graslanden.

De beoordeling van de relevante waarden staat beschreven in deelrapportage 'Logistiek Centrum Eerbeek Achtergrondrapport bijlage V - Effectstudie Natuur' (Witteveen+Bos, 26 september 2022). Hieruit blijkt dat de uitbreiding van het logistiek centrum 'Achter de Kollergang' als gevolg heeft dat GNN gebied permanent verloren gaat en hiermee de volgende kernkwaliteiten worden aangetast: "het vanuit ecologisch opzicht samenhangend geheel van landgoederen en beken waarin soorten als de das, amfibieën en vleermuizen voorkomen" en "abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir". Daarnaast wordt het ontwikkelingsdoel "ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën" aangetast.

Voor het verlies van het oppervlak, de samenhang en/of aantasting van de kernkwaliteiten is compensatie noodzakelijk. Dit wordt besproken in hoofdstuk 5.

5

COMPENSATIE PLANGEBIED

Aan de hand van de voorgenomen ingreep ondervinden oppervlakte, samenhang en kernkwaliteiten van het GNN en voorkomende soorten binnen het plangebied gevolgen. Voor het verlies in natuurkwaliteit binnen het plangebied is compensatie noodzakelijk. Ter borging van de compensatie zijn de compenserende maatregelen als voorwaardelijke verplichting toegevoegd aan het PIP.

5.1 Compensatie

Het natuurtype binnen het plangebied betreft 'N16.03 Droog bos met productie'. Volgens bijlage Ontwikkeltijd natuurbeheertypen van de Omgevingsverordening Gelderland (februari 2022) geldt voor natuurbeheertype 'N16.03 Droog bos met productie' een ontwikkelduur van 25-100 jaar [lit. 2]. Dit betekent dat voor de fysieke compensatie van vergelijkbare natuurwaarde een toeslagfactor van 66% boven op de oppervlakte van aangetast areaal. Tijdens de geplande werkzaamheden gaat er 3,32 ha aan GNN gebied permanent verloren. Dit betekent dat voor het verloren GNN-gebied een fysieke compensatie van 5,51 ha aan gelijkwaardige natuur of natuur van hogere waarde teruggebracht moet worden op de compensatielocaties. Tevens gaat er 1,21 ha aan niet-GNN houtopstanden verloren. Volgens de herplantingsplicht is voor dit gedeelte een compensatie noodzakelijk voor dezelfde hoeveelheid natuur als er verloren gaat. In totaal is er dus een compensatie van 6,72 ha noodzakelijk.

Volgens bijlage Gelijkwaardige Natuurbeheertypen van de Omgevingsverordening Gelderland (februari 2022) valt natuurbeheertype 'N16.03 Droog bos met productie' onder categorie 1: algemene natuur [lit. 2]. Compensatie moet plaatsvinden door minstens gelijkwaardige natuur. Natuurbeheertypen mogen ook vervangen worden door een beheertype uit een hogere categorie, waarbij geldt dat hetzelfde soort natuur moet terugkomen: type Water alleen kan alleen gecompenseerd worden door Water, type Droog door Droog en type Vochtig door Vochtig. De natuur binnen het plangebied betreft 'droog bos'. Dit betekent dat voor het plangebied andere typen droog bos onder categorie 1 of hoger geschikt zijn voor compensatie.

In tabel 5.1 zijn de natuurbeheertypen aangegeven die gelijkwaardig zijn aan beheertype 'N16.03 Droog bos met productie' (categorie 1: algemene natuur) of droog bos met een hogere waarde (categorie 2: bijzondere natuur) volgens de bijlage 'gelijkwaardige natuurbeheertypen' uit de Omgevingsverordening [lit. 2].

Tabel 5.1 Geschikte compensatie natuurtypen voor N16.03 Droog bos met productie

	Droog bos
categorie 1: algemene natuur	N15.02 Dennenbos (dennen-, eiken- en beukenbos)
	N16.03 Droog bos met productie
categorie 2: bijzondere natuur	N15.02 Eiken-en beukenbos (dennen-, eiken- en beukenbos)
	N17.02 Droog hakhout
	N17.03 Park- en stinzenbos

Vanuit de provincie is er voor gekozen om op de compensatielocaties natuurtype N15.02 Eiken-en beukenbos (dennen-, eiken- en beukenbos) uit categorie 2 te beplanten als compensatie voor de verloren natuur in het plangebied. Daarnaast is er ruimte voor een poel van uit de kernkwaliteit kamsalamander.

Beplantingsplan

Voor het nastreven van natuurbeheertypen met hoge kwaliteitsbepaling moet aanplanting op de compensatielocaties aan een aantal structuurkenmerken voldoen, afhankelijk van het soort natuurbeheertype [lit. 5]. Structuurkenmerken bestaan uit hoeveelheid oppervlakte aan gemengde boomsoorten; Europese boomsoorten (inheems en indien mogelijk autochtoon); struwelen en open plekken; gelaagde boomfase; dikke dode bomen; en dikke levende bomen.

Voor natuurbeheertypen N15.02 Eiken-en beukenbos (dennen-, eiken- en beukenbos) geldt dat de natuurbeheertypen tenminste acht kwalificerende structuurkenmerken moeten bevatten om te kwalificeren als hoge kwaliteit [lit. 5] (bijlage III).

De compensatielocaties dienen in wildverband herbeplant te worden, zie afbeelding 5.1 [lit. 6]. De bomen kunnen vanaf het najaar tot en met het voorjaar aangeplant worden. Hoe later de bomen geplant worden, hoe groter de kans op uitval is. Dit heeft te maken in de geringe neerslag in maart tot en met mei.

Afbeelding 5.1 Voorbeeld beplantingsplan wildverband

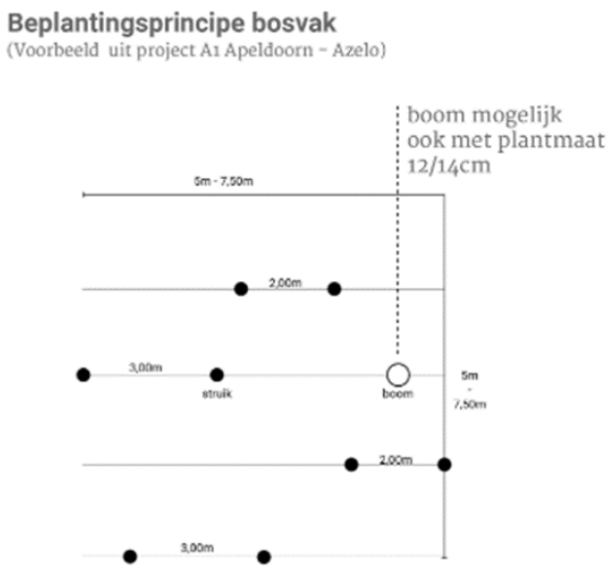

Onderhoudsplan en monitoring

Bij de uitwerking tot een inrichtingsplan voor de compensatielocaties dient ook een onderhouds- c.q. monitoringsplan te worden opgesteld. De eerste jaren is het noodzakelijk om aan mechanische onkruidbestrijding te doen [lit. 7]. Dit om te voorkomen dat de aangeplante bomen overwoekerd worden door bijvoorbeeld bramenstruiken en hoge kruidengroei. Na enkele jaren raken de kronen van de jonge bomen elkaar en krijgen kruiden minder kans. Tegengaan van groei van kruiden is dan niet meer nodig. Als er veel bomen doodgaan is het nodig om deze te vervangen. Dit wordt inboeten genoemd. Wanneer het merendeel van de bomen op 2/5 van de verwachtte eindhoogte zitten moet de houtopstand voor zover nodig uitgedund worden. Hierbij worden onderdrukte bomen weggehaald, zodat de overgebleven bomen meer ruimte hebben om uit te groeien en een grote kroon op te bouwen. Tevens is er op de locaties ook bescherming tegen vraat van soorten zoals konijnen en reeën noodzakelijk. Hiervoor kan gebruik gemaakt worden van een wildkerend of het inkokeren van boompjes. Voor gebieden behorende tot de Nieuwe Hollandse Waterlinie (compensatielocatie 3) is het noodzakelijk te werken volgens het door de gemeente bepaald beleid ter bescherming van de kernwaarden van dit gebied. Wanneer het natuurtype in ‘gunstige

staat' verkeert, is beheer in principe weinig of niet meer nodig. Verval en verjonging van het boombestand houden elkaar dan in evenwicht. Een 'gunstige staat' wil zeggen dat de samenstelling van de vegetatie, de aanwezigheid van structuurelementen, het voorkomen van kwalificerende soorten fauna en de abiotische omstandigheden voldoen aan de omschrijving 'goed' in de Kwaliteitsmaatlat voor dit type [lit. 5].

5.2 Compensatielocaties

Om te compenseren voor het verlies van natuurwaarden in het plangebied Achter de Kollergang, zijn er door de provincie drie locaties geselecteerd waarop compensatie van deze natuurwaarden plaatsvindt. Van deze locaties bevinden zich er twee in Eerbeek (locatie 1 en 2) en één in Uddel (locatie 3) (afbeelding 5.1 en 5.5).

Compensatielocaties 1 en 2

Locatie 1 betreft een akkerperceel dat dit jaar gebruikt wordt voor het verbouwen van mais en heeft een oppervlakte van circa 2,14 ha. Locatie 2 betreft ook een akkerperceel waarop dit jaar graan wordt verbouwd en heeft een oppervlakte van circa 0,64 ha. Beide locaties zijn begrensd door rijen loofbomen (voornamelijk eiken) (afbeeldingen 5.3 en 5.4). In de omgeving van beide locaties liggen beboste percelen met een mix van loofbomen en enkele dennen en landbouwgronden. De noordwestzijde van locatie 2 is begrensd door struweel waarin onder andere meidoorn, sleedoorn en prunus aanwezig zijn.

Afbeelding 5.2 Compensatielocaties 1 en 2 te Eerbeek

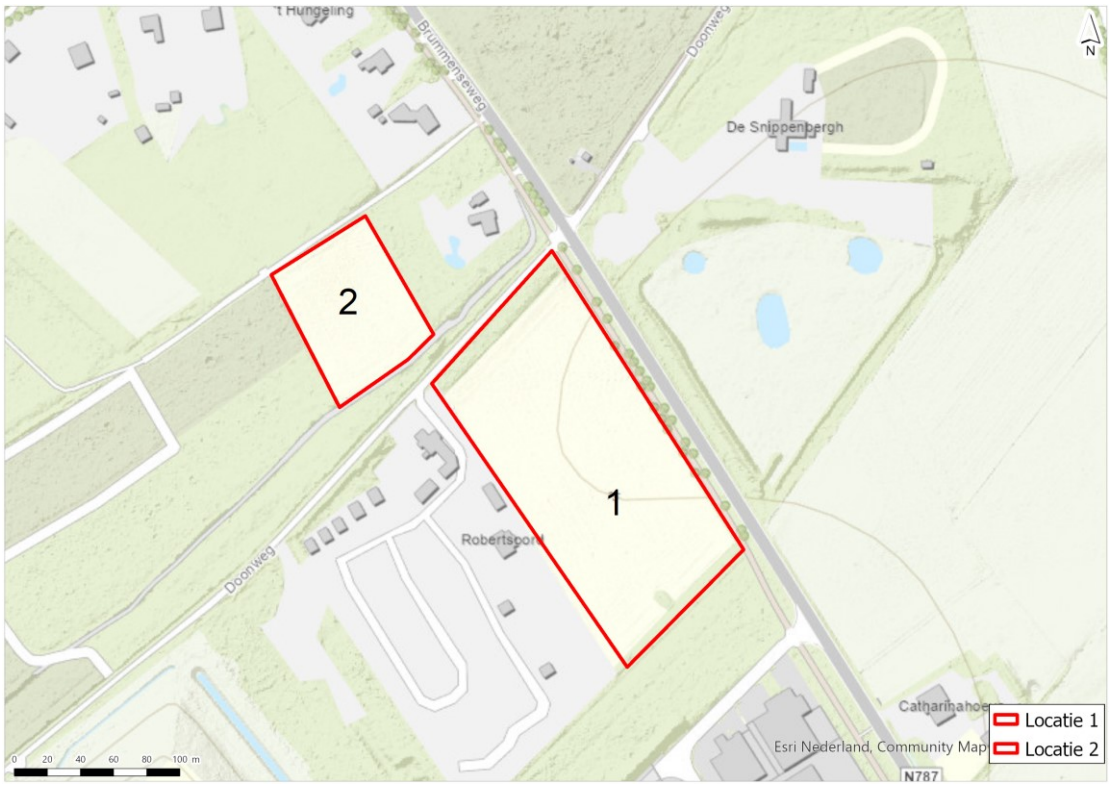

Afbeelding 5.3 Compensatielocatie 1 [lit. Google Streetview, 22-07-2022]

Afbeelding 5.4 Compensatielocatie 2

Compensatielocatie 3

Locatie 3 ligt in Uddel tussen de Amersfoortseweg (N344) en Vossen (afbeelding 5.5). Het perceel wordt gebruikt voor het verbouwen van mais en heeft een oppervlakte van circa 7,48 ha. Het perceel wordt doorkruist door een rij met eikenbomen. Het perceel wordt ten noorden begrenst met een rij loofbomen (voornamelijk eiken) gevolgd door de N344. Ten zuiden wordt de locatie begrenst door een bebost perceel met voornamelijk loofbomen en de straat Vossen gevolgd door akkerland. Ten oosten liggen een aantal woonhuizen en de straat Hennepstede gevolgd door nog een bebost perceel. Ten westen ligt een perceel dat ook gebruikt voor het verbouwen van mais gevolgd door een boerderij (afbeelding 5.6).

Afbeelding 5.5 Compensatielocatie 3 te Uddel

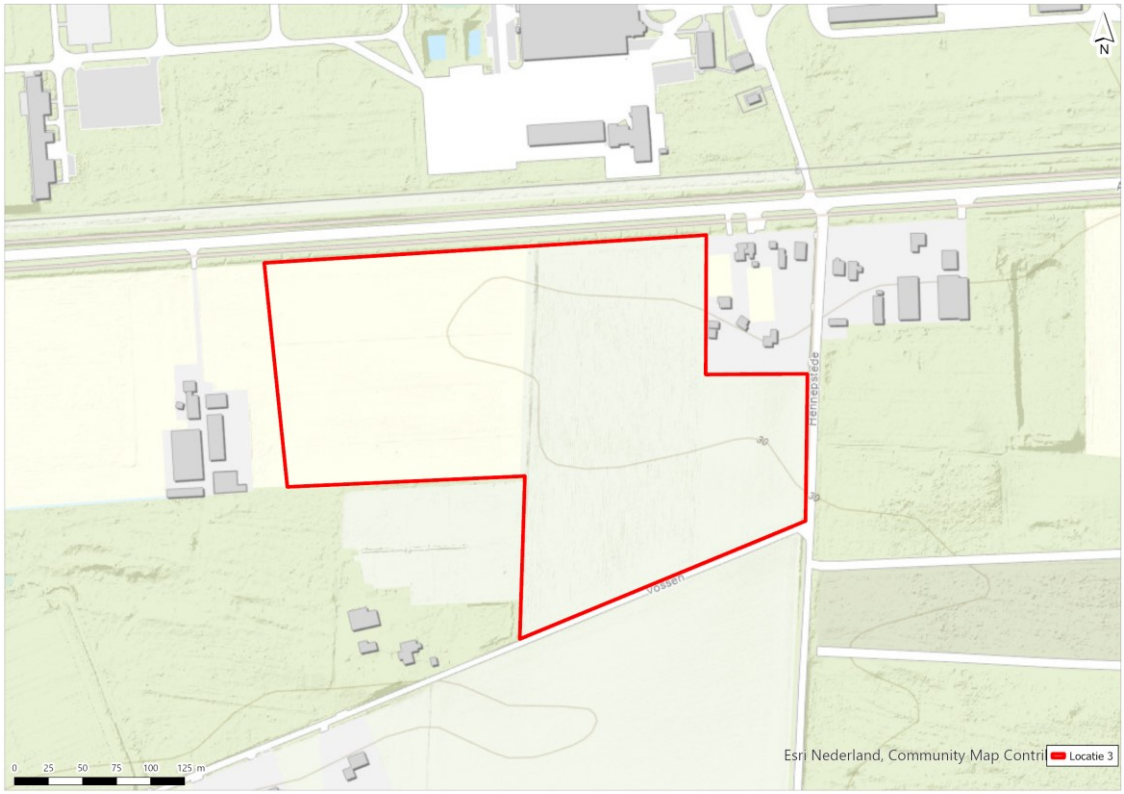

Afbeelding 5.6 Compensatielocatie 3

6

MITIGATIE

Voor de geplande ingreep zijn mitigerende maatregelen tijdens de uitvoering noodzakelijk om negatieve effecten op aanwezige soorten in het plangebied te voorkomen of te verzachten.

6.1 Plangebied 'Achter de Kollergang'

In 2021 is er door adviesbureau Ecogroen binnen het plangebied 'Achter de Kollergang' onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde soorten. Tijdens het onderzoek zijn er binnen het plangebied soorten aangetroffen waarvoor mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn tijdens de uitvoer van de geplande ingreep [lit. 1]. In tabel 6.1 staan deze beschreven.

Tabel 6.1 Conclusies te treffen maatregelen onderzoek Ecogroen [lit. 1]

Soortgroep	Soort	Te treffen maatregelen
flora	reuzenberenklauw	- toepassen passende beheers- of bestrijdingsstrategie
vogels	algemene vogelsoorten	- werkzaamheden uitvoeren tussen half oktober en half februari (buiten broedseizoen) of voor start van werkzaamheden een deskundige broedvogelcontrole uit laten voeren
reptielen	hazelworm	- aanvraag ontheffing Wnb bij provincie Gelderland: opstellen activiteitenplan - werkzaamheden uitvoeren tussen maart - april (buiten voortplanting- en overwinteringsperiode) - voorafgaand aan werkzaamheden hazelwormen binnen het plangebied wegvangen en uitzetten in geschikt leefgebied elders - (mogelijk) realiseren van nieuw leefgebied (in overleg met provincie Gelderland en reptielen deskundige)
insecten	grote weerschijnvlinder	- aanvraag ontheffing Wnb bij provincie Gelderland: opstellen activiteitenplan - zoveel mogelijk rupsen verplaatsen naar geschikte wilgen in de omgeving van het plangebied (in overleg met vlinderdeskundige) - aanplanten van boswilgen als vervangend leefgebied op hiervoor geschikte plekken (in overleg met vlinderdeskundige)

Tijdens het onderzoek zijn er geen door de Wnb beschermde plantensoorten aangetroffen. Wel is een invasieve plantensoort (reuzenberenklauw) aangetroffen. Hiervoor dient er tijdens de werkzaamheden een passende beheers- of bestrijdingsstrategie toegepast te worden om incidentele verspreiding van deze soort te voorkomen.

In het onderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied geen essentieel leefgebied vormt voor vleermuizen of grondgebonden zoogdieren. Mogelijk dient het wel als foerageergebied voor de das, maar vanwege voldoende alternatieven in de omgeving worden vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde geacht. In het plangebied zijn ook geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Wel zijn er nesten aangetroffen van algemene vogelsoorten. Voor deze vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren.

Hiervoor moeten de werkzaamheden plaatsvinden buiten het broedseizoen: voor de meeste soorten kan de periode tussen half februari en half oktober worden aangehouden als broedseizoen. Om verstoring van broedende vogels te voorkomen wordt geadviseerd de werkzaamheden waarbij mogelijk nesten van vogels verloren gaan tussen half oktober en half februari uit te voeren. Als er werkzaamheden worden uitgevoerd buiten deze periode, dient er een broedvogelcontrole uitgevoerd te worden door een deskundige.

In het onderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied leefgebied vormt voor de hazelworm. Met betrekking tot de hazelworm is voor de werkzaamheden een aanvraag voor ontheffing van de Wnb bij provincie Gelderland noodzakelijk. Hiervoor is een activiteitenplan van de geplande werkzaamheden nodig. De werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden tussen maart en april, buiten de voortplanting- en overwinteringsperiode van de hazelworm. Voorafgaand aan werkzaamheden moeten zoveel mogelijk hazelwormen binnen het plangebied weggevangen en uitgezet worden in geschikt leefgebied elders. Het kan hiervoor, in overleg met provincie Gelderland en reptielen deskundige, mogelijk zijn om nieuw leefgebied voor deze soort te realiseren. Andere beschermde reptielen of amfibieën worden niet verwacht binnen het plangebied [lit.1, 8, 9].

Tijdens het onderzoek zijn sporen gevonden die erop wijzen dat het plangebied als leefgebied dient van de grote weerschijnvlinder. Met betrekking tot de grote weerschijnvlinder is een aanvraag voor ontheffing van de Wnb bij de provincie Gelderland noodzakelijk. Hiervoor is een activiteitenplan van de geplande werkzaamheden nodig. In overleg met een deskundige is het nodig om zoveel mogelijk rupsen uit het gebied weg te vangen en deze te verplaatsen naar geschikte wilgen in de omgeving. In overleg met een vlinderdeskundige kan het aanplanten van boswilgen op geschikte plekken als vervangend leefgebied ook nodig zijn. Andere beschermde insecten worden niet verwacht binnen het plangebied [lit.1].

7

EFFECTBEOORDELING COMPENSATIELOCATIES

In dit hoofdstuk worden de aanwezige natuurwaarden van de compensatielocaties besproken en de effecten van de herbeplanting op deze gebieden. Geen van de aangewezen locaties liggen in Natura 2000-gebied of aangewezen GNN-gebieden. Bij de geplande werkzaamheden van de herbeplanting van deze locaties wordt ook geen invloed door middel van externe werking op omliggende gebieden verwacht. Compensatie locaties 1 en 2 liggen in GO-gebied '129 - Eerbeek en Laag Soeren' en compensatielocatie 3 in GO- en Nieuwe Hollandse Waterliniegebied '92 - Meerveld-Nieuw Milligen'.

7.1 Compensatielocatie 1

7.1.1 Natuurwaarden

Compensatielocatie 1 betreft een maisakker in de omgeving van bos- en landbouwgebieden. Bij de Nationale Databank Flora & Fauna (NDFF) is informatie bekend van waarnemingen van de volgende habitatrichtlijn- en 'Andere soorten' van de Wnb binnen een straal van 100 meter van de locatie in de laatste drie jaar: das, eekhoorn, gewone dwergvleermuis, hazelworm, konijn en wezel. Van vogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4) zijn geen waarnemingen bekend binnen deze afstand. Daarnaast worden op basis van de aanwezige biotopen grenzend aan de compensatielocatie algemeen voorkomende broedvogels en algemeen voorkomende (vrijgestelde) zoogdieren een amfibieën verwacht. Tijdens het veldbezoek op 19 juli 2022 zijn geen soorten of sporen van onder de Wnb beschermde soorten waargenomen.

7.1.2 Effecten en conclusies

Van de Andere soorten is het konijn, evenals de andere algemeen voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten en amfibiesoorten, in Gelderland vrijgesteld van verbodsbepalingen voor ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze soorten hoeven geen mitigerende maatregelen te worden getroffen, maar dient wel de Zorgplicht in acht te worden genomen.

Compensatielocatie 1 kan wel onderdeel zijn van het leefgebied van das, hazelworm en wezel. Met name de randen van de maisakker kunnen dienst doen als marginaal onderdeel van het leefgebied van deze soorten. Tevens kan gewone dwergvleermuis en andere vleermuissoorten langs de aangrenzende bomenrijen een geschikt foerageergebied vinden. Doordat deze soorten in de directe omgeving ruim voldoende uitwijkmogelijkheden hebben en de compensatielocatie geen essentieel onderdeel vormt van het leefgebied, heeft het voornemen tot bosaanplant geen negatieve effecten op deze soorten tot gevolg, mits de werkzaamheden buiten het broedseizoen en bij daglicht worden uitgevoerd.

De voorgenomen bosaanplanting sluit aan op de bestaande structuren van GNN en GO-gebieden in de omgeving en zorgt binnen de locatie voor een verrijking van de natuurwaarden waardoor deze in de toekomst meer geschikt is als leef- en foerageergebied voor soorten in de omgeving.

De aanplanting draagt bij aan de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van de ontwikkeling van natuur en biotopen voor reptielen, amfibieën, das en vleermuizen voor GNN en GO-gebied '129 - Eerbeek en Laag Soeren' volgens de bijlage Kernkwaliteiten Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone in de Omgevingsverordening [lit. 2.].

7.2 Compensatielocatie 2

7.2.1 Natuurwaarden

Compensatielocatie 2 betreft een open gebied dat gebruikt wordt als akkergrond. De locatie wordt omringt door bos- en landbouwgebieden. Bij de NDFF is informatie bekend van waarnemingen van de volgende habitatrichtlijn- en 'Andere soorten' van de Wnb binnen een straal van 100 meter van locatie 2 in de laatste drie jaar: boommarter, bosmuis, eekhoorn, gewone dwergvleermuis en de hazelworm. Van vogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4) is de huismus waargenomen bij bebouwing binnen deze afstand. Daarnaast worden op basis van de aanwezige biotopen grenzend aan de compensatielocatie algemeen voorkomende broedvogels en algemeen voorkomende (vrijgestelde) zoogdieren een amfibieën verwacht. Tijdens het veldbezoek op 19 juli 2022 zijn geen soorten of sporen van onder de Wnb beschermde soorten waargenomen.

7.2.2 Effecten en conclusies

Van de nationaal beschermde soorten is de bosmuis, evenals andere algemeen voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten en amfibiesoorten, in Gelderland vrijgesteld van verbodsbepalingen voor ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze soorten hoeven mitigerende maatregelen te worden getroffen, maar dient wel de Zorgplicht in acht te worden genomen.

De boommarter en eekhoorn zijn soorten die bij uitstek een bos als leefgebied hebben. Compensatielocatie 2 is daardoor ongeschikt als leefgebied voor deze soorten, alhoewel deze soorten in de aangrenzende bossen wel te verwachten zijn. Ook kunnen de omliggende bomenrijen voor vleermuizen dienen als foerageergebied of vliegroute. Aangezien de bossen en bomenrijen rondom locatie 2 bij de geplande ingreep onaangetast blijven, worden negatieve effecten op de betreffende soorten uitgesloten.

Voor de hazelworm kunnen met name de randen van locatie 2 in de huidige vorm wel dienen als geschikt leefgebied omdat deze zowel beschutting als mogelijkheden om te zonnen geeft. Het betreft echter geen essentieel deel van het leefgebied van de soort. Als gevolg van de bosaanplant wordt de locatie op den duur minder geschikt voor hazelworm. De soort heeft echter voldoende geschiktere uitwijkmogelijkheden naar de verschillende bosranden in de directe omgeving. Negatieve effecten zijn zodoende uit te sluiten. Voor de huismus is locatie 2 ongeschikt als leefgebied omdat deze soort gebruik maakt van bebouwing om te broeden en foerageert in de aangrenzende erven en tuinen. Negatieve effecten op huismus zijn zodoende niet aan de orde. Doordat de bovenstaande soorten in de directe omgeving ruim voldoende uitwijkmogelijkheden hebben en de compensatielocatie geen essentieel onderdeel vormt van het leefgebied, heeft het voornemen tot bosaanplant geen negatieve effecten op deze soorten tot gevolg, mits de werkzaamheden buiten het broedseizoen en bij daglicht worden uitgevoerd.

De voorgenomen bosaanplanting sluit aan op de bestaande structuren van GNN en GO-gebieden in de omgeving en zorgt binnen de locatie voor een verrijking van de natuurwaarden waardoor deze in de toekomst meer geschikt is als leef- en foerageergebied voor soorten in de omgeving. De aanplanting draagt bij aan de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van de ontwikkeling van natuur en biotopen voor reptielen, amfibieën, das en vleermuizen voor GNN en GO-gebied '129 - Eerbeek en Laag Soeren' volgens de bijlage Kernkwaliteiten Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone in de Omgevingsverordening [lit. 2.].

7.3 Compensatielocatie 3

7.3.1 Natuurwaarden

Compensatielocatie 3 betreft een maisakker omgeven door bos- en landbouwgebieden. De locatie wordt doorkruist door een rij met eiken. Bij de NDFF is informatie bekend van een waarneming van een 'Andere soort' van de Wnb binnen een straal van 100 meter van locatie 3 in de laatste drie jaar: de ree. Van vogels met jaarrond beschermde nesten is binnen deze afstand de buizerd waargenomen. Er zijn geen waarnemingen bekend van habitatrichtlijnsoorten. Tijdens het veldbezoek op 19 juli 2022 zijn geen soorten of sporen van andere onder Wnb beschermde soorten waargenomen. Wel worden op basis van de habitatscan op en rond compensatielocatie 3 soorten zoals algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën verwacht. Daarnaast zijn in de aangrenzende bosgebieden en weilanden algemeen voorkomende broedvogelsoorten zoals merel, winterkoning, vink, roodborst, grote bonte specht en houtduif aanwezig. Langs de rij eiken is de aanwezigheid van foeragerende vleermuizen niet uit te sluiten. In de eiken kunnen (jaarrond beschermde) nesten van vogels aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek zijn geen soorten of sporen van onder de Wnb beschermde soorten waargenomen.

7.3.2 Effecten en conclusies

Algemeen voorkomende soorten zijn in Gelderland vrijgesteld van verbodsbepalingen voor ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze soorten hoeven mitigerende maatregelen te worden getroffen, maar dient wel de Zorgplicht in acht te worden genomen.

Op basis van het gebruik van de locatie als akkerbouwgrond, is hier hooguit slechts een marginaal onderdeel van het leefgebied van de bovenstaande soorten aanwezig. Door de kleinschalige aard en tijdelijkheid van de beplantingswerkzaamheden worden negatieve effecten op bovenstaande soorten uitgesloten. De meesten soorten hebben ruim voldoende uitwijkmogelijkheden in de directe omgeving en kunnen bovendien terugkeren wanneer de beplanting is afgerond. Tevens blijft de rij eiken onaangetast, en ondervinden vogels en vleermuizen zodoende geen negatieve effecten van het voornemen. Doordat bovenstaande en algemene soorten in de directe omgeving ruim voldoende uitwijkmogelijkheden hebben en de compensatielocatie geen essentieel onderdeel vormt van het leefgebied, heeft het voornemen tot bosaanplant geen negatieve effecten op deze soorten tot gevolg, mits de werkzaamheden buiten het broedseizoen en bij daglicht worden uitgevoerd.

De voorgenomen bosaanplanting zorgt binnen de locatie voor een verrijking van de natuurwaarden waardoor deze in de toekomst meer geschikt zal zijn als leef- en foerageergebied voor soorten in de omgeving. Dit draagt ook bij aan de kernkwaliteiten en de ontwikkelingsdoelen van het ontwikkelen van bossen en bosranden en leefgebied voor de das voor GO-gebied '92 - Meerveld-Nieuw Millingen' volgens de bijlage Kernkwaliteiten Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone in de Omgevingsverordening [lit. 2.].

8

SAMENVATTING EN CONCLUSIE

8.1 Compensatie

Bij de geplande werkzaamheden gaat er in totaal 4,53 ha aan natuurbeheertype 'N16.03 Droog bos met productie' verloren waarvoor gecompenseerd moet worden. Hiervan is 3,32 ha onderdeel van het GNN en valt 1,21 ha houtopstanden onder de Wnb. Voor GNN-gebied geldt een compensatietoeslagfactor van 66 % boven op de hoeveelheid oppervlakte van het verloren natuurbeheertype. Daarnaast geldt voor de houtopstanden onder de Wnb een compensatiefactor van 1:1 aan verloren natuurbeheertype. Dit betekent dat er tenminste **6,72 ha** aan natuur gecompenseerd moet worden voor de verloren natuur tijdens de geplande ingreep (tabel 8.1). Deze compensatie kan vanuit ecologisch opzicht, voor zowel de GNN als de Wnb, goed samen ingevuld worden.

Tabel 8.1 Compensatie voor GNN en houtopstanden (Wnb)

Regime	Natuurbeheertype	Verloren natuur (ha)	Toeslagfactor	Compensatie (ha)
GNN	N16.03 Droog bos met productie	3,32	1,66	5,51
houtopstanden (Wnb)	N16.03 Droog bos met productie	1,21	1	1,21
			Totaal te compenseren	**6,72**

Ook moet de kwaliteit van de gecompenseerde natuur van gelijkwaardige of hogere kwaliteit zijn als het verloren natuurbeheertype. Natuurbeheertype 'N16.03 Droog bos met productie' betreft een droog bos van categorie 1 (algemene natuur) en kan alleen gecompenseerd worden van andere typen droog bos van categorie 1 of hoger. Voor een hoge kwaliteitsbepaling van de aan te brengen natuurbeheertypen is het ook noodzakelijk dat deze voldoen aan een aantal structuurkenmerken.

Vanuit de provincie is er voor gekozen om op de compensatielocaties natuurtype N15.02 Eiken-en beukenbos (dennen-, eiken- en beukenbos) te beplanten als compensatie voor de verloren natuur in het plangebied. Daarnaast is er ruimte voor een poel vanuit de kernkwaliteit kamsalamander.

De compensatielocaties dienen in wildverband herbeplant te worden. De bomen kunnen vanaf het najaar tot en met het voorjaar aangeplant worden. Voor compensatie zijn drie locatie aangewezen voor het aanbrengen van nieuwe natuur. Hiervan bevinden zich twee locaties in Eerbeek en één in Uddel. Samen hebben deze compensatielocaties een totale oppervlakte van 10,26 ha. Hiermee wordt er voldaan aan de te compenseren oppervlakte van de compensatiemaatregelen en aan de bestuurlijke afspraak om ruimhartig te compenseren met 10 ha compensatie (tabel 8.2).

Tabel 8.2 compensatielocatie met oppervlakte, aan te brengen natuurbeheertypen met benodigde structuurkenmerken

Locatie nummer	Plaats	Oppervlakte (ha)	Te realiseren natuurbeheertype	Benodigde structuurkenmerken
1	Eerbeek	2,14	N15.02 Eiken-en beukenbos (dennen-, eiken- en beukenbos)	8
2	Eerbeek	0,64	N15.02 Eiken-en beukenbos (dennen-, eiken- en beukenbos)	8
3	Uddel	7,48	N15.02 Eiken-en beukenbos (dennen-, eiken- en beukenbos)	8
Totale compensatie oppervlakte		**10,26**		

8.2 Mitigatie

Plangebied 'Achter de Kollergang'

Voor de geplande werkzaamheden zijn mitigerende maatregelen nodig voor bescherming van soorten binnen het plangebied 'Achter de Kollergang'. Uit onderzoek van Ecogroen zijn er voor de werkzaamheden binnen het plangebied mitigerende maatregelen nodig voor bescherming van algemene vogelsoorten, de hazelworm en de grote weerschijnvlinder. Tevens zijn er maatregelen noodzakelijk voor het verwijderen van invasieve soort reuzenberenklauw. De te nemen maatregelen staan weergegeven in tabel 8.2.

Tabel 8.2 Conclusies te nemen (mitigerende) maatregelen voor plangebied 'Achter de Kollergang'

Soort	Maatregelen
reuzenberenklauw	- toepassen passende beheers- of bestrijdingsstrategie
algemene vogelsoorten	- werkzaamheden uitvoeren tussen half oktober en half februari (buiten broedseizoen) of voor start van werkzaamheden een deskundige broedvogelcontrole uit laten voeren
hazelworm	- aanvraag ontheffing Wnb bij provincie Gelderland: opstellen activiteitenplan - werkzaamheden uitvoeren tussen maart - april (buiten voortplanting- en overwinteringsperiode) - voorafgaand aan werkzaamheden hazelwormen binnen het plangebied wegvangen en uitzetten in geschikt leefgebied elders - (mogelijk) realiseren van nieuw leefgebied (in overleg met provincie Gelderland en reptielen deskundige)
grote weerschijnvlinder	- aanvraag ontheffing Wnb bij provincie Gelderland: opstellen activiteitenplan - zoveel mogelijk rupsen verplaatsen naar geschikte wilgen in de omgeving van het plangebied (in overleg met vlinderdeskundige) - aanplanten van boswilgen als vervangend leefgebied op hiervoor geschikte plekken (in overleg met vlinderdeskundige)

Compensatielocaties

Tijdens de voorgenomen ingreep moeten mitigerende maatregelen genomen worden voor de bosaanplanting binnen de compensatielocaties ter bescherming van soorten. De maatregelen betreffen werken buiten de broedperiode van vogels ter voorkoming van het verstoren van broedende vogels. Daarnaast dient op alle locaties alleen bij daglicht te worden gewerkt zodat het verstoren van foeragerende vleermuizen wordt voorkomen.

9

REFERENTIES

1 Ecogroen. Jaarrond natuuronderzoek Eerbeek-Loenen t.b.v. inpassingsplan Logistiek Centrum Eerbeek, alternatief Achter de Kollergang. 25 juli 2022 kenmerk 21-1388.
2 Provincie Gelderland. Geconsolideerde omgevingsverordening Gelderland, februari 2022.
3 Ministerie van Infrastructuur en Milieu. Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, maart 2012.
4 Provincie Gelderland. Plannenviewer Gelderland: kaartlaag Omgevingsverordening geconsolideerde versie feb 2022, geraadpleegd op 26-07-2022 op https://gldanders.planoview.nl/planoview/.
5 Bij12. Natuurtypen. Geraadpleegd op 12-8-2022, op https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/natuurtypen.
6 Plantwijs - Leidraad beplantingskeuze, gemeente Enschede, september 2015.
7 Bossen theorie, K. Gieteling, H. Kroon & J. Oosterhof, 2002.
8 Ravon. Hazelworm - Anguis fragilis. Geraadpleegd op 17 augustus 2022, op https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/hazelworm.
9 Sluijs, Spitzen-van der & Creemers (2009). De amfibieën en reptielen van Nederland - Hagedissen Hazelworm Anguis fragilis. Nederlandse Fauna 9: 248-256.

Bijlage(n)

I

BIJLAGE: WETTELIJK KADER HOUTOPSTANDEN

In de houtopstandentoets worden houtopstanden beoordeeld die vallen onder de Wnb of een APV. Daarnaast zijn bomen en boomvlakken in de houtopstandentoets opgenomen die binnen het GNN vallen, maar niet opgenomen zijn in de GNN toets omdat de bomen niet binnen een beheertype met bomen vallen.

Wnb

Onder de Wnb zijn houtopstanden beschermd. Dit betekent dat houtopstanden in principe niet gekapt mogen worden zonder een melding aan Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie (Wnb art. 4.2). Met 'houtopstand' wordt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen bedoeld. Het beschermingsregime voor houtopstanden van de Wnb kent een aantal uitzonderingen (Wnb art. 4.1). De bescherming heeft geen betrekking op:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande:
  - wegbeplantingen;
  - beplantingen langs waterwegen, en
  - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
  - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
  - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
  - zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Met 'bebouwde kom' wordt in dit artikel de bebouwde kom met betrekking tot houtopstanden bedoeld, deze kan afwijken van de bebouwde kom verkeerswet. Voor het kappen van (een deel van) een houtopstand die niet onder één van de uitzonderingsbepalingen valt, is een melding bij Gedeputeerde Staten vereist. Provinciale Staten kunnen aan deze melding extra eisen verbinden. Na het vellen van een houtopstand is herbeplanting van *dezelfde grond* vereist (Wnb art. 4.3). Ook aan deze bepaling kunnen Provinciale Staten nadere invulling geven.

Nadere invulling Provinciale Staten

De Provinciale Staten van Gelderland heeft via art. 3.86 van de Omgevingsverordening nadere invulling gegeven aan de wijze waarop de melding moet gebeuren. De melding moet worden gedaan met een vastgesteld formulier, 1 jaar tot 6 weken voor de kap. In het formulier moet het volgende worden aangegeven:

- kadastrale gegevens van de locatie waar gekapt gaat worden;
- aantal bomen of oppervlakte;
- boomsoort;
- leeftijd van de te kappen bomen;

- een overzichtskaart en een detailkaart waarop de locatie van de te kappen houtopstanden zijn aangegeven;
- wijze van herplant.

Herplant van *dezelfde grond* dient binnen 3 jaar na de kap te gebeuren. In art. 3.88 van de Omgevingsverordening staan nadere regels omtrent de herplant gesteld:

1 een bosbouwkundig verantwoorde herbeplanting als bedoeld in artikel 4.3, derde lid, van de Wnb voldoet aan de volgende eisen: de oppervlakte van de herbeplanting is ten minste gelijk aan de gevelde of tenietgegane oppervlakte:
   - de boomsoorten van de herbeplanting zijn geschikt om, gelet op de bodemkwaliteit en waterhuishouding ter plaatse, uit te groeien tot een volwaardige en duurzame houtopstand;
   - door de te hanteren plantafstand van de herbeplanting ontstaat binnen een periode van tien jaar een gesloten kronendak;
   - de herbeplanting bestaat niet uit soorten die een gevaar vormen voor de natuurlijke biodiversiteit ter plaatse;
   - de herbeplanting bestaat niet uit tuinsoorten en sierheesters;
   - binnen Natura 2000-gebieden brengt de herbeplanting geen schade toe aan de natuurlijke kenmerken en instandhoudingsdoelstellingen als bedoeld in artikel 2.1, vierde lid, van de Wnb;
   - met de herbeplanting wordt binnen tien jaar een uitgangssituatie gerealiseerd die op termijn tenminste leidt tot vergelijkbare ecologische en landschappelijke waarden in verhouding tot de gevelde of tenietgegane houtopstand;

2 in afwijking van het eerste lid, onder c, geldt voor laanbomen een maximale plantafstand van tien meter.

Volgens de Wnb dient herplant plaats te vinden op dezelfde grond als waar de bomen gekapt zijn. In het geval van de dijkversterking is dit vanwege de veiligheid en kwaliteit van de waterkering niet mogelijk. Hier dient een ontheffing voor te worden aangevraagd. Voor het aanvragen van een ontheffing bestaat weer een aanvraagformulier waarin onder andere wordt aangegeven:
- de kadastrale gegevens van de locatie waarvoor de ontheffing wordt aangevraagd;
- de reden van aanvraag;
- een overzichtskaart en een detailkaart van de locatie waarvoor de ontheffing wordt aangevraagd;
- de gegevens van de alternatieve locatie voor herplant, inclusief schriftelijke toestemming van de eigenaar.

De afhandeling van de ontheffingsaanvraag duurt 20 weken.

GNN

Het beschermingsregime voor het GNN is een directe doorvertaling van het 'Nee, tenzij-regime' uit de Spelregels EHS. Voor het GNN geldt dat bestemmingswijzigingen in bestaande natuur niet zijn toegestaan, tenzij:
- er geen reële alternatieven aanwezig zijn;
- er sprake is van redenen van groot openbaar belang;
- de negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt;
- en de overblijvende negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd.

Omdat in principe geen nieuwe functies in het GNN zijn toegestaan, geldt ruimtebeslag binnen het GNN op grond van de verordening altijd als een significante aantasting. Deze aantasting moet worden gemitigeerd en/of gecompenseerd. Om te bepalen hoe deze compensatieopgave er uit moet zien, wordt beoordeeld welke natuurwaarden in het licht van de kernkwaliteiten ter plaatse van het ruimtebeslag verdwijnen. Hierbij geldt steeds dat de oppervlakte aan natuurwaarden die ter plaatse van het plangebied verdwijnt, gelijkwaardig gecompenseerd moet worden.

De omvang van de fysieke natuurcompensatie is gelijk aan de oppervlakte van het door de nieuwe functie aangetaste areaal, vermeerderd met de volgende toeslag (lit. 9):
- a. 1/3 deel van het oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer bij natuur met een ontwikkeltijd tussen 5 en 25 jaar;

- b. 2/3 deel van het oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer bij natuur met een ontwikkeltijd tussen 25 en 100 jaar;
- c. een door Gedeputeerde Staten te bepalen oppervlak en bedrag voor kosten van het ontwikkelingsbeheer bij natuur met een ontwikkelingstijd van meer dan 100 jaar.

Voor houtopstanden geldt een ontwikkeltijd tussen de 25 en 100 jaar. Houtopstanden die binnen het GNN staan krijgen dus een compensatietoeslag van 1,66.

Voor toepassing van het eerste lid geldt de ontwikkeltijd per natuurbeheertype, vermeld in bijlage 7 Ontwikkeltijd natuurbeheertypen van de omgevingsverordening Gelderland (december 2018).
Planologische verankering van fysieke natuurcompensatie vindt plaats in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan als waarin de wijziging van de bestemming wordt geregeld, die de aanleiding vormt voor de compensatie.

II

BIJLAGE: WETTELIJK KADER GNN EN GO

De kernkwaliteiten binnen het GNN en GO worden in de provincie Gelderland gevormd door kernkwaliteiten (zie ook paragraaf 8.4.1). Voor 184 deelgebieden binnen Gelderland zijn gebiedsspecifieke kernkwaliteiten geformuleerd. Deze zijn opgenomen in de atlas Kernkwaliteiten Gelders NatuurNetwerk en Groene ontwikkelingszone en in bijlage 5 van de Omgevingsverordening [lit. 3, bijlage 8]. Naast de gebiedsspecifieke kernkwaliteiten gelden zijn er in bijlage 5 van de Omgevingsverordening de volgende algemene kernkwaliteiten vastgelegd: *'Tot de kernkwaliteiten behoren ook de milieucondities, die de voorwaarde vormen voor het voortbestaan van de natuur, de ecologische samenhang, de stilte, donkerte, de openheid en de rust. Het benoemen van de milieucondities als kernkwaliteit betekent dat nieuwe plannen en projecten geen verslechtering van de milieucondities mogen veroorzaken.'*

De ecologische beoordeling van effecten op de kernkwaliteiten is voor GNN en GO hetzelfde. Per deelgebied gelden voor het GNN en GO ook dezelfde kernkwaliteiten. De plaats die de ecologische beoordeling van de kernkwaliteiten inneemt binnen de bepaling of mitigerende en compenserende maatregelen aan de orde zijn, is voor het GNN echter anders dan voor het GO. Dit wordt door middel van onderstaande paragrafen en bijbehorende stroomschema's toegelicht.

Beschermingsregime GNN

Het beschermingsregime voor het GNN is een directe doorvertaling van het 'Nee, tenzij-regime' uit de Spelregels EHS. Voor het GNN geldt dat bestemmingswijzigingen in bestaande natuur niet zijn toegestaan, tenzij:

- er geen reële alternatieven aanwezig zijn;
- er sprake is van redenen van groot openbaar belang;
- de negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt;
- en de overblijvende negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd.

Omdat in principe geen nieuwe functies in het GNN zijn toegestaan, geldt ruimtebeslag binnen het GNN op grond van de verordening altijd als een significante aantasting. Deze aantasting moet worden gemitigeerd en/of gecompenseerd. Om te bepalen hoe deze compensatieopgave er uit moet zien, wordt beoordeeld welke natuurwaarden in het licht van de kernkwaliteiten ter plaatse van het ruimtebeslag verdwijnen. Hierbij geldt steeds dat de oppervlakte aan natuurwaarden die ter plaatse van het plangebied verdwijnt, gelijkwaardig gecompenseerd moet worden.

In het kader van de beoordeling van het GNN is geen sprake van externe werking. Dit betekent dat alleen verstorende effecten op het GNN van het deel van de activiteit dat *binnen* het GNN plaatsvindt relevant zijn. Als bijvoorbeeld het gedeelte van de activiteit dat binnen het GNN plaatsvindt naast ruimtebeslag ook geluidsverstoring veroorzaakt en de aanwezige kernkwaliteiten hiervoor gevoelig zijn, wordt deze aantasting, indien significant, eveneens gemitigeerd/gelijkwaardig gecompenseerd.

Beschermingsregime GO

De GO heeft een dubbeldoelstelling: er is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met versterking van de ecologische samenhang met aangrenzende natuurgebieden.

In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden binnen de GO worden geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt die leiden tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, tenzij:

- geen reële alternatieven aanwezig zijn;
- sprake is van redenen van groot openbaar belang;
- de negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt; en
- de overblijvende negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd.

In tegenstelling tot het GNN staat ruimtebeslag binnen het GO dus niet direct gelijk aan een significante aantasting, maar zijn ruimtelijke ontwikkelingen wel mogelijk. Hierbij geldt dat elke ontwikkeling die in de Groene ontwikkelingszone plaatsvindt moet bijdragen aan de versterking van de kwaliteiten. De mate van versterking hangt af van de omvang en de impact van de ontwikkeling. Bovendien is vastgelegd dat de samenhang niet verloren mag gaan. Of er sprake is van een significante aantasting van het GO wordt bepaald aan de hand van de kernkwaliteiten van het deelgebied waarbinnen de ontwikkeling plaatsvindt. Indien er sprake is van een significante aantasting van deze kernkwaliteiten of de samenhang van natuurwaarden binnen het GNN/GO, dienen de effecten op deze kernkwaliteiten gemitigeerd of gelijkwaardig gecompenseerd te worden. Dit geldt niet alleen voor effecten als gevolg van oppervlakteverlies, maar ook andere verstorende effecten. Andere verstorende effecten die als direct gevolg van de activiteit *binnen* het GO optreden, dienen beoordeeld te worden.

Bronnen

1 Geconsolideerde omgevingsverordening Gelderland, februari 2022.

III

BIJLAGE: NATUURBEHEERTYPEN

N15.02 Dennen-, eiken-, en beukenbos

Structuur

Het dennen-, eiken- en beukenbos is een vaak gesloten tot soms halfopen bos met een meestal eenvoudige structuur. Wanneer er langdurig niet wordt gekapt of begraasd ontstaat een gesloten bos met een dikke strooisellaag. Doordat de afbraak van strooisel op de veelal zure en voedselarme bodem langzaam gaat, ontstaat een dikke strooisellaag met maar weinig ondergroei. Op leemhoudende bodem is het kronendak minder gesloten en is er minder strooiselophoping, waardoor de ondergroei ook beter ontwikkeld is. Voor extra variatie aan structuur is meestal gericht beheer nodig. Variatie in het bos door de aanwezigheid van bijvoorbeeld open plekken, dode bomen en een goed ontwikkelde bosrand is van belang voor diverse faunagroepen zoals broedvogels, dagvlinders en zoogdieren. Binnen het beheertype dennen-, eiken- en beukenbos beslaan uitheemse boomsoorten maximaal 20 % van het areaal. De volgende kwalificerende structuurelementen worden onderscheiden[1].

Structuurkenmerken	Methode
gemengd	> 40 % oppervlakte
gemengd	> 60 % oppervlakte
Europees	> 60 % oppervlakte
Europees	> 80 % oppervlakte
struweel en open plekken	> 5 % oppervlakte
struweel en open plekken	> 10 % oppervlakte
gelaagde boomfase	> 20 % oppervlakte
gelaagde boomfase	> 40 % oppervlakte
dikke dode bomen	> 3 per ha
dikke dode bomen	> 6 per ha
dikke dode bomen	> 9 per ha
dikke levende bomen	> 20 % oppervlakte
dikke levende bomen	> 40 % oppervlakte

[1]Structuurelementen in bossen worden niet gekarteerd in geïsoleerde bospercelen < 5 ha.

Kwaliteitsbepaling

- ‘hoog’: indien minimaal 8 kwalificerende structuurkenmerken aanwezig zijn;
- ‘midden’: indien minimaal 5 kwalificerende structuurkenmerken aanwezig zijn;
- ‘laag’: indien niet aan de criteria voor de klasse ‘Hoog’ of ‘Midden’ is voldaan.

Bronnen

1 Bij12, Natuurtypen: https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/natuurtypen.